

Україна чи Росія, яка держава є фашистською?

*Вітик І.Р., доцент кафедри теорії та історії держави і права
Університет економіки та права “КРОК”*

Vityk@rada.gov.ua

Методологія дослідження. У зазначеній статті з метою дослідження феномену «фашизму» як політичної течії і його негативний практичний вплив на історію людства використано історичний, науковий, порівняльний, системний та інші методи.

Актуальність цієї статті обумовлена тим, що на сьогодні правове визначення терміна «фашизм» у міжнародно-правових документах і чинному законодавстві України відсутнє.

Результати. У наукових дослідженнях вивчались на аналізувались лише фрагментарні питання пов'язані з феноменом “фашизму”.

3-поміж численних у сучасній літературі узагальнених інтерпретацій “фашизму”, його найбільш фундаментальним, універсальним і точним поняттям є таким: “Фашизм” (італ. fascismo, від fascio – пучок, в'язанка, об'єднання) – ідеологія, політичний рух і соціальна практика, що мають такі ознаки і риси:

- 1) проголошення вищості однієї нації над іншими;
- 2) нетерпимість і дискримінація інших націй і національних меншин;
- 3) заперечення прав людини;
- 4) насадження режиму, заснованого на принципі тоталітарної державності, однопартійності і вождизму;
- 5) виправдання насильства і терору з метою знищення політичних опонентів;
- 6) мілітаризація суспільства, створення воєнізованих формувань і виправдання війни як засобу вирішення міждержавних проблем”.

Це є базовими рисами фашизму, які, водночас, набувають нових ознак і рис разом з практикою державотворення.

Новизна. Новизна статті ґрунтується на дослідженні явища фашизму, який пристосовується сьогодні до політичних систем цілого ряду країн, шукаючи для себе відповідний політичний ґрунт для свого утвердження та розвитку. Стаття присвячена виявленню та розкриттю таких моментів для подальшої боротьби з фашизмом. Сьогоднішнє законодавство як міжнародне, так і внутрішнє ряду країн дає можливість ефективно боротися з фашизмом, але не викоринити його як політичну течію, що вросла вже в державний апарат окремих держав.

Практична значущість. Практична значущість статті проявляється у тому, що сьогодні фашизму притаманні нові риси та ознаки. Його ідеологи вдало маскуються під демократів, виразників інтересів народу, борців за народні блага. На ділі це проявляється в обмеженні громадянських прав, самоізоляції, накопиченням власних багатств правлячою верхівкою держави за рахунок народу під лозунгом рівноправності, розв'язанні воєн проти інших держав. Тобто фашизм сьогодні набув інших рис, ніж на зорі свого створення та розквіту. У

статті розкриваються ці риси, що дають можливість сьогодні дати політичну характеристику ряду держав та не допустити зміцнення та розширення сьогодинішнього фашизму у світі. Яскравим прикладом у цьому є Росія, де наявне різке обмеження громадянських прав і свобод, влада переслідує не тільки окремих громадян, а й цілі народи (чеченців, кримських татар). У сфері економіки Росія будується на величезних державних монополіях (на зразок Газпрому). У ділянці культури яскраві приклади цькування на державному рівні діячів культури, які не згідні з офіційною політикою влади (приклад відомого російського музиканта Макаревича). Росія за допомогою газової труби намагається підпорядкувати собі не тільки найближчі держави, що раніше входили до складу колишнього СРСР, а й країни Західної Європи.

Росія розв'язала військову агресію проти Молдови, Грузії, і тепер проти України, окупувавши Крим та окремі регіони Донецької та Луганської областей.

Відтак, є наявними усі ознаки для визнання Росії фашистською державою.